

לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלטר בן ר' טובי' ז"ל ורעייתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה

תורה תבלין
A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey NY 10952

NOW AVAILABLE
ONLINE AT
WWW.TORAH TAVLIN.ORG
TO VIEW ARCHIVES,
STORIES, ARTICLES
OF INTEREST OR
TO SUBSCRIBE
TO RECEIVE
THIS EMAIL
WEEKLY

טוב התבלין

הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינובויץ שליט"א
ראש ישיבת שער השמים בירושלים עיה"ק

ואתכם יהיו איש איש למטה איש ראש לבית אבותיו הוא וגו' (א-ד) - הולך בתם ילך במח

ענין זה היא תנאי לכל היהדות כולה, ואפשר שלכך פותחים אנו מידי יום את תפילת שחרית עם עקידת יצחק, כי מיד כשפותח האדם את יומו בעבודת ה', מוטל עליו לזכור ענין זה. בכדי שאמונה זו ילוו אותו משך כל היום, כי עצם העקידה היתה מכוח אמונה זו, כמו שביאר רש"י ז"ל (בראשית כב, יב), שדרי מתחילה אמר לו הקב"ה 'כי ביצחק אקרא לך זרע'. ולאחר מכן חזר ואמר לו 'והעלילו לעולם'. אך עם כל זאת, בשעת מעשה קיים את מצות ה' בפשטות ובתמימות, בלא חידוש ושאלות. וכיון שבדמיונו שגם מעשינו יהיו על דרך זה, לכן מוכיחים אנו זאת מיד בתחילת היום בכדי להשריש מיד בקומינו את האמונה הפשוטה, שהיא עיקר היהדות.

ביום זעם, והנשים ותמימי הדעת שהיתה להם האמונה מצד הקבלה בלבד, קדשו את השם הנכבד והנורא, ונבחנו בצירוף. כי אם הכל תלוי בחכמה, יכול היצר לפתות בעת מצוקה שכעת יש לנהוג אחרת מטעם זה וזה, אך אם הדבר תלוי במסורת אבות אין לו ליצר פתחון פה, כי מאחר שלא ראו אצל האבות שהמירו את דתם בעת דוחק ח"ו, לא היתה להם שום צד לצעזע זה, ואותה תמימות היא אשר הציל באותה תקופה את שארית ישראל.

ידוע הוא שמרן הבעל שם טוב ז"ע, היה מנהגו תמיד לקרב ולהחשיב את היהודים הפשוטים והתמימים, שהחזיקו בדרכי השי"ת מתוך תמימות, ואמר שהולך ופועלים במעשיהם נחת רוח עצום, אף אם עושים אותם בתמימות. והיה מפליג ואומר, שבעשים הנעשים בתמימות יש להם חשיבות גדולה ועצומה ביותר בעולם העליון, שם מחשיבים ומחבבים מאד את ענין התמימות. ואף על עצמו העיד מרן הבעל שם טוב ז"ע ואמר, שלאחד כל ההשגות שהוא השיג – וכמובן שהן היו גדולות ונשגבות – הרי הוא פתי ומאמין. כי האמונה בתמימות היא

זוהי תיבת 'אתכם' יש בו אותיות אמת' כ"ו. ללמדנו, שכאשר הולכים ודברים בדרך האמת או שורה שם הו"ה שהיא בגימטריא כ"ו. שאם מצינו שאמר דוד (תהלים קא, ז): 'דובר שקרים לא יכון לנגד עיני', דרוי בוודאי מידה טובה מרובה, שישנה והשראת השכינה אצל המחזיקים בדרך אמת. והנה תיבת 'אמת', מכריזה בשיטת האמונה של סדר א"ב, האמצעית והאחרונה. וזה בא ללמדנו, שאם הולכים עם האמת, וזכים לקיים את התורה – תורת אמת מתחילה ועד סוף.

והדבר החסידי מזהר¹ יעבץ מעיד את אשר ראה בגזירת גידוש ספרד, שכל אותן החוקרים שעמדו על האמונה מצד חקירת השכל האנושי המיוז את כבודם ביום זעם, והנשים ותמימי הדעת שהייתה להם האמונה מצד הקבלה בלבד, קרשו את השם הנכבד והנורא, ונבחנו בצידוף. כי אם הכל תלוי בחכמה, יכול היצר לפתות בעת מצוקה שכעת יש לנהוג אחרת מטעם זה וזה, אך אם הדבר תלוי במסורת אבות אין לו ליצר פתוח פה, כי מאורש שלא ראו אצל האבות שהמירו את דתם בעת דוחק ח"ו. לא היתה להם שום צל לצער זה, ואותה תמימות היא אשר הציל באותה תקופה את שארית ישראל.

ידוע הוא שמרן הבעל שם טוב ז"ע, היה מנהגו תמיד לקרוב ולהחשיב את היהודים הפשוטים והתמימים, שהוזיקון בדרכי הש"י מתוך תמימות, ואמר שהללו פרעלים במעשיהם נתת רוח עצום, אף אם עושים אותם בתמימות. והיה מפליג ואומר, שמעשים הנעשים בתמימות יש להם חשיבות גדולה ועצומה ביותר בעולם הקליל, שם מחשיבים ומחבבים מאד את ענין התמימות. ואף על עצמו העיד מרן הבעל שם טוב ז"ע ואמר, שלאחר כל ההשגות שהוא חשג – וכמובין שכן היו גדולות ונשגבות – הרי הוא פתני ומאמין, כי האמונה בתמימות היהודים המקשר את האדם בקשר בל ימוט לבוראו, כי אם האמונה היא רק מתוך הבנה ע"י מחקר וכדו' עלול הדבר להיבטל באם ח"ו יבוא לידי שיבוש בדעותיו, אבל

When to Eat Seuda Shlishis. The proper time to eat the third meal of *Shabbos* is from *Mincha* time and on. This year, in the New York/New Jersey area, the time for *Mincha* is from 1:30 p.m. and on. One could even start the third meal before this time as long as he eats a *k'zayis* (size of an olive) of bread after 1:30. One should wash for this meal, not later than the beginning of the last third of the day, which is 4:34 p.m., in the above area. Once he started the meal before the above time, he can continue eating, as long as he makes sure not to fill himself

The **Gaon, R' Eliyahu of Vilna ZT"l** would say:
 “אל תלכי ללקט בשדה אחר וגם לא תעבורי מזה וכה תדבקין עם נערת” - When Boaz saw the modest manner in which Ruth collected wheat in one of his fields, he addressed the young Moabite girl as follows: Do not collect in other people's fields and do not cross into another one of my fields. Rather, continue collecting in this very field because in this field I have a group of female workers and you will be able to work amongst them, whilst in other fields, I do not have female workers and you would be required to work amongst the males. Such a passage has been recorded for all time, so that we learn from it the ways of *tznius* and *kedusha*.”

R' Yitzchok Meir Alter ZT"l (Chiddushei HaRim) would say:
“Shavuot is an עת רצון, since on this day, the *Yahrzeit* of *Dovid Hamelech*, the *Tzaddik*’s merits work on our behalf.”

Printed By: Mailway Services,
Serving Mosdos and Businesses
Worldwide Since 1980
(1-888-Mailway)

נתנדב ונתקדש לעילוי נשמת
ר' אברהם משה ב"ר אליעזר
שלאסער ז"ל * תנצב"ה

M Camp
Merockdim
26 Parker Blvd.
845.362.0287

לע"ה האשה החשובה מרת
ברכה איילד רחל בת הרה"ק
ר' חיים יעקב ישראל זצ"ל
יאהרצייט יום ב' דשבעות

הלכה למעשה

אהתמימה הבינו כי אם הקב"ה נותן להם את התורה, הרי יתן להם גם את הכוח לקיימה. ובכוח אמונה זו זכו אכן לקבלה ולהיות לעם סגולה.

לקחי חיים ודברי התעוררות נסדרו עפ"י פרשיות השבוע

את יום חג השבועות הזה זמן מתן תורתינו מקרא
איתא בגמרא (פסחים ס"ח), "תניא, רבי אליעזר אומר, אין לו לאדם ביום טוב אלא או אוכל ושותה או יושב ושונה, רבי יהושע אומר, חלקו חצי לאכילה ושתיה וחצי לבית המדרש, וא"ר יוחנן, ושניהם מקרא אחד דרשו, כתוב א' אומר 'עצרת לה' אלוֹקֶיךָ', וכתוב א' אומר 'עצרת תהיה לכם', רבי אליעזר סבר, או כולו לה' או כולו לכם, ורבי יהושע סבר, חלקו, חצי לה' וחצי לכם. אמר רבי אלעזר, הכול מודים בעצרת דבעינן נמי לכם, מ"ט, יום שניתנה בו תורה הוא." וכתב רש"י, "רבעינן נמי לכם–ששמח בו במאכל ומשתה, להראות שנוח ומוקבל יום זה לישראל שניתנה תורה בו". והאת משום, **שהתורה מרוממת את היהודי אל המעלות הרוחניות, ומדבקו בה' וקדושתו**, וכמו שהגמרא (שם) ממשיכה, "רב יוסף ביומא דעצרתא אמר עבדי לי עיגלא תילתא, אמר, אי לא האי יומא דקא גרים, כמה יוסף איכא בשוקא", וביאר רש"י, "אי לאו האי יומא וכו'– שלמדתי תורה ו**נתרוממתי**", הרי אנשים הרבה בשוק ששמן יוסף, ומה ביני לבניהם".

וכן איתא בברייתא דקניין תורה (פרק ו' ממסכת אבות משנה א), "רבי מאיר אומר, כל העוסק בתורה לשמה וכו', זוכה לרברים הרבה (היינו, אריכות ימים וברכות והצלחות עושר וכבוד, המזכירים כולם בהבטחות שבתורה הקדושה [תפארת ישראל, אות ו]). ולא עוד אלא וכו', ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים". ופידש ב'נפש החיים' (שער ד', ריש פרק ל'), "עוד זאת יתירה התורה הקדושה ביתרון אור ותוספות קדושה עם על כל המצות כולן ביחד, שגם אם קיים האדם כל התרנ"א מצות כולן בשלימות האמיתית כראוי בכל פרטיהם ודקדוקיהם ובכוונה וטוהרה וקדושה, אשר אז נעשה האדם כולו בכל אבריו ופרקיו וכל כוחותיו מרכבה גמורה שתשרה עליהם הקדושה עליונה של המצוות כולם, עם כל זה אין ערוך ודמיון כלל בין קדושת ואור המצוות, לגודל עוצם קדושת ואור התורה הקדושה אשר תופיע נהרה על האדם העוסק והוגה בה כראוי, כי ראשית דרכה בקודש הוא גבוה למעלה מעלה משרוש הקדושה ואור העליון של המצוות כולן יחד וכו', **וזה שכתוב בפרק התורה, 'ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים, היינו, על כל מעשי המצוות כולם**, וכן אמרו בירושלמי (פ"א דפאה), שכל המצוות כולן אינן שוות לדבר אחד מן התורה".

וכ"כ ב'דרך ה' (ולמחזיל, חלק ד' ריש פרק ב'), "בכלל ההשפעות הנשפעות ממנו יתברך לצורך בריותיו, יש השפעה אחת עליונה מכל ההשפעות, שעניינה הוא היותו ריק ומעולה שבכל מה שאפשר שימצא בנמצאים, והיינו, **שהוא תכלית מה שאפשר שימצא בנמצאות מעין המציאות האמיתית שלו יתברך, ויקר ומעלה מעין אמתת מעלתו יתברך**, והוא הוא מה שמחלק האדון יתברך שמו מכבודו ויקרו אל בראיו, ואמנם קשר הברא יתברך את השפעתו זאת בעניין גברא ממנו יתברך לתכלית זו, **وهוא התורה וכו', באופן שכשיודעו דיבריה ובהשכלת מה שנכלל בהן, תימשך ההשפעה הזאת למדם אותן ולמשכילן וכו'.**"

וכיון שמדבקו בה' וקדושתו, גם אוהב את ה' ועובדו מאהבה, וכדאיתא בגמרא (גדרים נ"ה), "תניא, 'לאהבה את ה' אלוֹקֶיךָ לשמוע בקולו - 'להבין את דברו, ע"י עסק בתורתו' ולדבקה בו', שלא 'אימר' אדם אקרא כדי שיקראוני חכם אשנה כדי שיקראוני רבי וכו', אלא למד מאהבה וסוף הכבוד לבא", וביאר המהר"ל ב'חידושי אגדות' שם, "כי האהבה אל השם יתברך היא הדביקות בו יתברך, **כי כל אהבה היא דביקות ואהוב בנאהב**, ואי אפשר שתהיה כי אם ע"י לימוד תורה מאהבה, כי יצי התורה היא הדביקות בו וכו', ואם ילמד תורה לשום כוונה אחרת לא יקנה ע"י התורה הדביקות בו **יתברך שהוא האהבה, וכורכתיב 'לאהבה את ה' אלוֹקֶיךָ ולדבקה בו**, ואם למד תורה לא מצד אהבת התורה רק לכוונה אחרת אין קונה ע"י התורה אהבת השם יתברך, שהרי אין לו חיבור ודיבוק אל התורה כאשר לא ילמד תורה מצד עצמה, ולכן מפרש הכתוב 'לאהבה את ה' אלוֹקֶיךָ לשמוע בקולו' שילמד מאהבה ולא לשום כבוד, שאז

יעזור השי"ת שנזכה להחדיד בליבנו ובלב ודעינו האמונה התמימה והטהורה, ותהיה תקוע בלבנו כיתד שלא תמוט.

מאת הרב שלום פערל שליט"א מגיד מישרים בק"ק בית שמש

קודש: בעניין רוממות היהודי ע"י 'עסק התורה'

אינו דבק בתורה כאשר אין כוונתו אלא לשם כבוד, ואז אינו דבק בו ית' וכו'". וכן איתא בספרי (וואתנן פסיקא ח'), "זהו הדברים אלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך–למה נאמר, לפי שהוא אומר 'ואהבת את ה' אלוֹקֶיךָ וגו', איני יודע באיזה צד אוהבים את הקב"ה, תלמוד לומר 'זהו הדברים אלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך' וכו'", והיינו, שעסק בתורה לשמה יביא אל אהבת ה'. ויש להוסיף, שכיון שהתורה מדבקת את היהודי אל ה', לכן בברכה שנייה שלפני קדוש – "אהבה רבה וכו', אהבת עולם וכו'" המדברת אודות עסק התורה, מזכרת ביותר קשר האהבה שבין ה' לבנ"י, וכמו שאומרים לפני ק"ש של שחרית, "אהבה רבה אהבתנו ה' אלוֹקֵינו וכו', אבינו מלכנו, בעבוד שמך הגדול ובעבוד אבותינו שבטחן כ... אבינו אב הרחמן, המרחם, רחם עלינו, ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה, והאר עינינו בתורתך...ברוך אתה ה', הבורר בעמו ישראל באהבה". ולפני ק"ש של ערבית (הנאמר **כלילה הדומות על המצב של 'הסתר פנים'** בשעת **גלות** בני ישראל), "אהבת עולם (ע"י עסק התורה המתקיים לעולם, למדות כל ההתנגדות אליו) בית ישראל עמך אהבת, תורה ומצוות חוקים ומשפטים אותנו לימדת, על כן וכו' בשכבנו ובקומנו נשיח בחוקיך ונשמח בדברי תלמוד תורתך וכו', ואהבתך **(ע"י עסק התורה שימשך למרות כל ההתנגדות אליו)** אל תסיד ממנו לעולמים, ברוך אתה ה', אוהב עמו ישראל".

וכמו שמשופר בספר **אוהל משה' (להרב שיינערמאן שליט"א** חומש דברים, עמ' שע"ו הערה קצ"א), אודות תפילת ליל ראש השנה תר"צ בישיבת חברון אוד פרעות תרפ"ט, "בישיבת חברון, אוד הפיגורם הנורא' שאידע ב"ח אב ע"י צמא' דם, נוצר חלל עצום, אוידה קשה ואיזמה ריחפה בחלל יום הדין שהתקרב ובא כאשר עדיין רבים מבני הישיבה שוכבים כשפציעות קשות מלפפות את גופם, וגם מי שבעור ה' נותר ללא פגע, נשא עמו מכאובי נפש קשים באותה שעה התקומה היתה החוקה מאוד. בני הישיבה לא מצאו את הדרך להתגבר על המצב הקשה.

באה השמש של ליל ראש השנה, וכמה שררה באולם הישיבה, שחופרעה מיד פעם ע"י אנוחת שבקעו מבלי מתכווין, והנה המשגיח **רבי לייב חסמן וציל** ניגש לאחד הבחורים (–בצלאל שאקאוויצקי וצ"ל) ומבקש ממנו שיישג להיות שליח ציבור בתפילת ערבית. הבחור הפנה מבט מתמיה לכיוונו של המשגיח 'נשוי, נתמלא זקנו', מדוע דווקא בי בחר המשגיח המשגיח לא השיב, רק אמר לו כי כך גמר בדעתו. התעטף הלא בטלית, בקול חלש ונונה החלו בני הישיבה לשורר את מנגינת הימים נוראים של 'ברכו'. סיים הבעל תפילה את ברכת 'מעריב ערבים' והחלו כולם את ברכת 'אהבת עולם'. דקותיים עברו...המשה רגעים, והחזן מתמהמה. היושבים בקרבנו הבחינו כי עיניו זולגות דמעות, וקולו נשנק מבכי. אט אט החל להגביה את קולו 'ואהבתך אל תסיד ממנו לעולמים', וכשבכני הולך וגובר החל לחזור על תיבות אלו שוב ושוב. בני הישיבה הצטרפו לניגון 'ואהבתך אל תסיד ממנו לעולמים'...הבכיות עולות עד לב השמים...והרגשה שנישאה באולם הישיבה–ה'גזירה הנוראה, הרום שניגר כמים, קדוש' עליון שנוצחו ברם קר בידי בני עוולה כחיות הניצודות לקול תרועת ציידים צעידים...אכן המצב נורא ואיום...אבל אנו מרגישים כי אהבת הקב"ה אלינו היא יותר מאהבה לבן (וא"כ אנו בטוחים שכל מה שעשה לנו הוא לטובתנו), ולא נותר בידינו אלא להתפלל אנא, אבינו שבשמים, **ואהבתך (ע"י עסק התורה שימשך בישיבתנו) אל תסיד ממנו לעולמים**. זו היתה תפילתו של בני ישיבת חברון בעת מצור ומצוק בישיבתם. לאור התפילה ניגש רבי לייב וצ"ל להבחור השי"ן, ואמר לו בזה הלשון 'אט דאס האב איך געמיינט' (–לכן בחרתי בכ להיות השי"ן).

ויש שאמרו, שמתפילת מעריב זו התחילה ישיבת חברון להיבנות מחדש ולהתאושש. בניית הישיבה אחרי החורבן התחילה עם תפילת ערבית זו".

7

funeral procession all the way to the cemetery. At the cemetery’s entrance he stood watch over the last tributes that the congregation paid to their glorious leader. People who stood near the officer saw tears running down his clean-shaven cheeks as the Maharsham’s body was laid to rest.

וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקים כל דבר שלף איש נעלו ונתן לרעהו ... (מגילת רות ד–ו)

A wealthy *Belzer chasid* once came to spend *Chag HaShavuos* with his *Rebbe, R’ Yissachar Dov Rokeach ZT”L*. While there, he encountered a poor man who was walking around with torn and tattered shoes, as he didn’t even have enough money to buy himself a decent pair. The man looked like a sight for sore eyes, and when the rich man saw him shuffling along in the street, he was overcome with pity. He immediately took off his sturdy leather footwear and exchanged it with the poor fellow. Righteous man that he was, he had no qualms about wearing torn shoes on *Yom Tov*.

Soon word got around about the man’s extreme act of *chessed*, eventually coming to the attention of the *Belzer Rebbe* himself. R’ Yissachar Dov smiled and quoted the *posuk* from *Megillas Rus*, that deals with the *mitzvah* of *Chalitzta* (“removing” the *mitzvah* of *Yibum*): “וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה”: The *gemara* (שבת קנא:) teaches us that regarding helping a poor person, there are two main rewards. One is that it hastens the redemption and brings *Moshiach* ever closer. Two, it ensures that the giver himself does not become a person in need (גלגל החומר) ever closer.

The *Belzer Rebbe’s* eyes twinkled with delight. “What this man did today is alluded to in this *posuk*. He brings the redemption closer (“על הגאולה”) and he insures himself and his family against poverty (“על התמורה”). And how exactly did he do it? ‘שלף איש נעלו ונתן לרעהו’ – He took off his shoes and gave them to his friend!”

EDITORIAL AND INSIGHTS ON THE WEEKLY MIDDAH **דרגה יתירה** **FROM THE WELLSPRINGS OF R’ GUTTMAN - RAMAT SHLOMO**

והגבילת את העם סביב לאמר השמרו לכם עלות בחר ונגנן בקצחו (שמות יט–יב)

B’ezeras Hashem, Chag HaShavuous is right around the corner and preparations are in full swing. This is it! The big day we have all been waiting for! The day that we actually achieve what the world was created for in the first place! It is the “Grand Wedding Celebration” between the Creator of the World and His beloved, the Nation of *Am Yisroel*! The marriage contract is, of course, the *Torah* and on this special day we reaffirm our vows (literally on this special day we reconfirm our vows (literally fulfilling the *mitzvah* of *Sefiras HaOmer* – by counting the days. With eager anticipation and excited trepidation we counted each and every day. Why? Because this is how we prepare for *Kabbolas HaTorah*! By counting “up” the days and showing *Hashem* that we are filled with enthusiasm and yearning for His great gift. The more we yearn for it, the more He wants to shower it upon us!

However, the word “שבועות” also has another translation. It refers to “weeks” – as in the seven weeks of preparation that are crucial to our ability to properly accept the *Torah*. During these seven weeks, the manner in which we have been preparing for this awesome event is by fulfilling the *mitzvah* of *Sefiras HaOmer* – by counting the days. With eager anticipation and excited trepidation we counted each and every day. Why? Because this is how we prepare for *Kabbolas HaTorah*! By counting “up” the days and showing *Hashem* that we are filled with enthusiasm and yearning for His great gift. The more we yearn for it, the more He wants to shower it upon us!

Now, we are in the final phase of our preparations, what is known as “שלושת ימי הגבלה” – the three days before *Shavuos* when we purify and ready ourselves, like a bride for her wedding day. “הגבלה” comes from the word “גָבַל” which means boundary, but it also has a deeper connotation. The “*Gimmel*” represents the three days of preparation, and the “*Beis*” and “*Lamed*” spell out the word “לב” or heart. In other words, these three days are our

last chance to show *Hashem* where our heart really is. Where are values lie. Why we are truly worthy of such a prestigious and “*yichusdika*” *shidduch*!

“*There is nothing that stands in the way of a person’s* will.” The **Tolna Rebbe of Yerushalayim, R’ Yitzchok Menachem Weinberg Shlit’a**, offers a novel and unique interpretation to this famous quote. We normally understand this to mean that if a person has a strong desire to accomplish something, there is nothing in the world that will prevent him from doing so. But on a deeper level, we can comprehend this in the following manner: Nothing stands in the way of a person having a strong WILL! If a person is passionate about something and wants to strengthen his will and resolve, NOTHING can stop him from doing so! In fact, the only thing that we really do have control over is our RATZON – our will. And THAT is really who we are and what we get rewarded for.

There are all kinds of obstacles and challenges in life that prevent us from achieving the things we want, but nothing stands in the way of how much you can WANT, yearn, desire and strive to come close to *Hashem*. Therefore, over the next three days of “גָבַל” – when we reveal the innermost workings of our heart to our Groom, *Hakadosh Boruch Hu*, in anticipation of our great Heavenly wedding; when our level of *Torah* will be determined by the intensity of our desire for it, let us yearn, beg, plead, cry, and daven to *Hashem* with a broken “LEV” to show Him our “RATZON” and just how much we WANT to live, learn and act like true *Torah* Jews.

מה אהבתי תורתך ... כל היום היא שיחתי

והנו בני ישראל איש על מנהגו ואיש על דגלו לצבאתם ... (א-גב)

When the Jewish people camped in the desert, the *Torah* tells us that it was, “*each person to his camp, and each person to his banner.*” Rashi writes that *Sefer Bamidbar* is the book in which we are taught how the “דגלים” (banners) were arranged, and how each tribe camped by its division, three tribes for every division. **R’ Yaakov Meir Shecher Shlit’a** notes that there is a deeper understanding here. It applies to the manner in which we educate our children. Everyone needs a teacher suitable for him, as *Chazal* teach: “*A person can only learn Torah in the place his heart desires,*” and “*from whom his heart desires.*”

R’ Yaakov Meir cites the following idea, in the name of the **Tiferes Yisroel**. There was a time in Jewish history when a young man would approach his father and request that the latter find him a trade. This was one of the most difficult responsibilities to fall upon a father’s shoulders. He must not choose a profession that only appealed to him, without taking his son’s talents into account, for then the boy would certainly fail and suffer from this decision his whole life. The same holds true in the holy work of *Torah* study, as we know, “חנך לנער על פי דרכו,” - “*Educate a child according to his way.*” (*Mishlei* 22:6) In other words, according to his way, not someone else’s. Just as there are many ways to reach a destination, there are many approaches to *avodas Hashem* and various styles of *Torah* study have been built upon strong foundations. The differences lie with the students. With the help of their teachers, and the product of true toil in *Torah*, they learn to discover a subject and an approach that speaks most to their heart. Only then will they be guaranteed success.

This is not just a path for the righteous; each person must attempt to work with individuals according to their needs. **R’ Nachman M’Breslov ZT”L** said: “Just as the Generation of the Desert had its leaders of thousands, of hundreds, of fifties and of tens, so does every person hold some position of authority. Even a person in his own house is a leader.” This holds true for everyone: teachers, lecturers, parents, even an individual in his home. Even among close friends there is usually some type of hierarchy. Like *Moshe Rabbeinu*, we must humble ourselves before the unique potential of the individual we are leading. We should never judge a friend, a child, or a student from our own point of view, but try to lift him up and lead him with compassion. Above all, we must never take a step without begging *Hashem* for help.

ויאמרו כל אשר דבר ה' נקשה ונשמע ... (שמות כד-ו)

With the immortal words, “*Naaseh V’Nishma*” - “We will do and we will hear,” *Klal Yisroel* enthusiastically

agreed to comply with all that *Hashem* would instruct them, even while still unaware of what this would entail. *Chazal* (שבת פח) tell us that at that moment, six hundred thousand angels descended and placed two Divine crowns on the head of each person. Every angel placed placed two crowns on one head. However, when the Nation sinned with the Golden Calf, twice that amount of angels came down to earth and retracted all the crowns. It would seem that although the original “*Naaseh*” and “*Nishma*” was deserving of two crowns, they were essentially one. Ultimately, they would be regarded as two individual ideas and thus require an individual angel to remove each crown.

R’ Boruch Sorotzkin ZT”L explained this concept in the following way: Let us begin with a question. Why did *Klal Yisroel* originally receive two crowns? True, “*Naaseh*” was most exemplary, a level of service rivaling the Heavenly *Seraphim*; however, “*Nishma*” - listening to the word of G-d, was expected as a minimum, not just then but even today. Did *Klal Yisroel* have an option not to heed *Hashem’s* word? Do we today? Of course not. It would seem, then, says R’ Boruch, that through the exaltedness of “*Naaseh*,” the “*Nishma*” was elevated, as well. How so? Because the commitment of “*Naaseh*” was a firm undertaking, a submission of *Klal Yisroel* to execute the will of *Hashem*, keep the *Torah* and *mitzvos*, regardless of any situation and what it may entail. Through this, the “*Nishma*” - their acceptance to listen to *Hashem*, gained new meaning, as well. It became a commitment to heed *Hashem’s* every word and command with submission, even without fully comprehending. *Klal Yisroel* indicated that they were prepared to “listen” to *Hashem*, disregard their own thoughts, feelings and beliefs, and accept the *dvar Hashem* as final and unequivocal.

Ultimately, “*Naaseh*” and “*Nishma*” were two unique expressions of subservience to the Almighty, and therefore, the moment they were uttered, they were recognized individually with two crowns. However, since the expression of “*Naaseh*” was actively just one commitment, this created, accordingly, just one angel, who was dispatched to reward each member of *Klal Yisroel* with two crowns, recognizing the enhanced “*Nishma*” as well. Unfortunately, when the people lost their moral compass and fell prey to the enticements of *avoda zara*, they disavowed their dual commitments of “*Naaseh*” and “*Nishma*” and thereby created two negative angels, who were both summarily dispatched to remove both crowns from the Jewish heads.

On *Shavuot*, it is our imperative to renew our goal of “*Naaseh V’Nishma*” and through strengthening our commitment to *Torah* and *mitzvos*, we too will be crowned and elevated and meritorious of *Yeshuas Hashem*.

On behalf of thousands of Shomer Shabbos Jews . www.chickenforshabbos.com - The charity that simply feeds & clothes Shomer Shabbos Jews in Pretz Yisroel with zero overhead

circumstances, such as the approaching maneuver, during which all soldiers were required by law to participate without exception. The Maharsham continued pleading but his pleas fell upon deaf ears. The officer insisted that no intervention would be effective here and he soon became angry and abusive. Finally, R’ Sholom Mordechai stood up and said dryly, “Look here, sir. The Almighty has no need to come and beg you, as everything is within His power. Believe me, if He wishes to do so, He can bring down torrential rain and hailstones and the battalion would not be able to move!”

“You’re joking, Rabbiner,” said the officer dismissively. “The sky is clear blue and it’s harvest season. The sun is blazing hot, there isn’t a single cloud in the sky. No change of weather is forecast for the entire week, and you are naive enough to believe in a sudden change of climate?” He dismissed the Maharsham contemptuously.

Later that night, after reciting *Tikkun Chatzos* (midnight prayers to lament the Temple’s destruction) with a *minyan*, the Maharsham took a bottle of whiskey and some cake, and distributed it among the people in the synagogue. He encouraged them to pray fervently and beg the Almighty to make a *Kiddush Hashem* (sanctification of the Holy Name) with regard to the Jewish soldiers. The people obeyed, pitying the distraught Rabbi and the soldiers, and prayed intensely for a miracle to occur. Every now and again, someone went out to see if there was any change of weather, but returned disappointed. There was no change at all, and the late-night air was unusually hot and thick.

About an hour before daybreak, trumpets could be heard from the direction of the army fortress. “They’re starting already,” whispered R’ Sholom Mordechai, rolling his eyes to heaven. “*Ribbono shel Olam*, please help! Tonight begins Your sacred holiday!” From a distance, he saw the wicked officer riding towards the base. He galloped to his regiment to begin the maneuvers. Soon more officers joined him, and the regiment began to assemble in preparation for the war games. They were all arranged in rows and, at the sound of the trumpet, the national banner was taken out and unfurled.

Suddenly, at that exact moment, a powerful wind blew out of nowhere, and everyone grabbed onto his hat. The wind blew the banner clean out of the soldiers’ hands and it flew away into the clouds that were gathering speedily in the sky. Within minutes the brightness of the new day grew darker and darker under ever thickening clouds; it soon looked like nighttime again. And then, a blinding bolt of lightning lit up the area, and powerful thunder rumbled through making the ground tremble. It seemed as if the Biblical account of the “קולות וברקים” (thunder and lightning) on *Har Sinai*, the morning of *Kabbolas HaTorah* thousands of years previously, was being reenacted here along the rolling Galician countryside.

The Maharsham and members of the synagogue hastily recited the designated blessings on lightening and thunder. The people had hardly answered “*Amen*” to the *Rav’s* benediction when a powerful torrent of rain poured down upon the dry earth. In seconds, everyone was soaked to the bone.

“Go ahead, march on! Go! Go!” the stubborn officer screamed at his gallant soldiers, who were literally being flooded by the rain; every step took great effort. The officer himself, drenched to the bone, was losing his steadiness as his frightened horse reacted to every bolt of lightning. But the cruel officer would not relent and continued shouting at the soldiers, threatening them with court-martial and firing squads, until another ranking officer intervened. “Have you gone mad? Are you trying to ruin us? It’s impossible to stand still for a second, and you want to go on with these war games?”

Instantly, the soldiers were released, and the officers hurried to the club to get dry and swallow a gulp of whiskey. “It must’ve been an angel of G-d,” he recounted his weird story in front of his pals. “This Jewish Rabbiner! He told me G-d could change nature and send a flood down, if I don’t let his Jews off for their holidays! And it all happened, it came true!” he said, close to hysteria. “These Jews do have a powerful G-d!” With these words he suddenly rose and ran outside into the deluge, back to his horse. He galloped to the Maharsham’s house and pounded on the door, screaming, “Rabbi, Rabbi, please let me in! I’ve come to beg your forgiveness. Open up!” The frightened *Rebbetzin* opened the door and nearly fainted at the sight of the soaked officer. “He is not home, he is at the synagogue,” was all she could say. The officer rushed to the great synagogue and burst inside, looking for the “Rabbiner.”

R’ Sholom Mordechai had to make an effort not to smile when the disheveled officer stood in front of him, water streaming down his clothes and puddling on the floor. “Please don’t be angry with me, Rabbi,” he burst out. “I did not know with whom I was dealing. Please forgive me, I fully understand now that you’re an angel of G-d, and all of nature is yours, to obey your will at your word. I was completely mistaken not to agree to let the Jewish soldiers off for the holiday, and I bitterly regret it now. Let them celebrate their holiday, and please pray to G-d that I am not punished for my behavior. In fact, Rabbi, in the future, I will do anything you ask of me, anything within my power and authority. And give me your gracious blessing, Rabbi, so I may be able to live and continue to please you, at your service!” The Maharsham raised his eyes to Heaven in a quiet prayer of thanksgiving and the humbled officer scurried away.

The officer lived to do many favors for the Jewish soldiers as long as the Maharsham was alive, and when he was notified of the Rabbiner’s passing, he was overcome with deep sorrow. He gathered his whole regiment, and escorted the

מעשה אבות סימן לבנים

After the outbreak of the First World War, between Germany and Russia in 1914, the **Chofetz Chaim, R’ Yisroel Meir Hakohen Kagan ZT”L**, worried about the potential German occupation and the effect it would have on his *yeshivah* in Radin. He decided to split his *yeshivah* into two parts. One would stay in Radin while the other would escape somewhere deep into Russia. A small portion of students remained with **R’ Moshe Landynski ZT”L** and the *Mashgiach Ruchani*, **R’ Yosef Leib Nendik ZT”L**, while the majority, as well as the *Chofetz Chaim*, his son-in-law, **R’ Hirsch Leib Levinson ZT”L**, and **R’ Naftali Trop ZT”L**, left Radin and arrived in Smilovitz in the Province of Minsk.

It was short-lived. German forces occupied Minsk in February 1918 and began arresting students who were freed only after much effort and expense. With the rise of communism, the situation was not set to improve. When it was clear that it would be impossible for the *yeshivah* to survive in Smilovitz, the *Chofetz Chaim* looked to return to Poland and his hometown of Radin. The move back to Radin was hastened with the death of his son-in-law in 1921, after a short illness.

However, things did not go smoothly. Many difficulties were encountered obtaining permission to travel and cross the border back into Poland. The *yeshivah* was delayed in Minsk for close to two months. It is told that there was a wealthy Jew in the city who owned a textile factory. Luck shone upon him, and he won the grand prize in a government lottery, 200,000 rubles. The *Chofetz Chaim* and other notables approached the wealthy man and he gave 500 rubles for the *yeshivah* to return to Poland. It was a huge sum. As he was walking along, a porter with a sack of flour passed the *Chofetz Chaim*, and inadvertently dirtied his clothes. Another man approached him and said, “Rabbi, you are dirty with flour,” and began to wipe the *Chofetz Chaim’s* clothes - and in the process, stole the 500 rubles. Now, he was back to square one.

With few options, the *Chofetz Chaim* sent a letter to his close friend, the *Posek Hador*, **R’ Chaim Ozer Grodzensky ZT”L**, in Vilna, asking for assistance. He wrote in pleading terms how the situation was quickly deteriorating and if the *yeshivah* did not get back into Poland soon, they could be stuck there for good. “Please hurry, my dear friend,” wrote R’ Yisroel Meir, “because this is a matter of *pikuach nefesh* (life and death).” The letter arrived by post in Vilna on the fifth day of *Sivan*, *Erev Shavuos*, and R’ Chaim Ozer read the letter late in the afternoon, precious few minutes before sundown.

At that time, R’ Chaim Ozer had two guests in his home: **R’ Avraham Yeshaya Karelitz ZT”L**, future author of the **Chazon Ish**, and his brother-in-law, **R’ Shmuel Greineman ZT”L**, the renowned activist who worked tirelessly on behalf of the *Klal*. R’ Chaim Ozer read the letter out loud for the benefit of his guests, and then decided that R’ Shmuel should take the first express train to Warsaw on *Motzei Yom Tov*, to see what he can do to arrange permits for the *Radin Yeshivah*. R’ Shmuel agreed wholeheartedly, and the two began discussing which authorities were approachable and which were not.

During this time, the *Chazon Ish* was sitting quietly, engrossed in a *sefer*. Suddenly, he stood up and exclaimed, “What? How can this be? It is clearly written in the *Mishna Berura* not like this!” R’ Chaim Ozer and R’ Shmuel stopped talking and looked at him. “If the author of the *Mishna Berura* rules that in a situation which involves *pikuach nefesh*, one may violate the *Shabbos* and *Yom Tov*, then how can this wait? The *Chofetz Chaim* clearly wrote in his letter that this matter of leaving Russia immediately is one of life and death - should we not follow his own ruling?”

R’ Chaim Ozer jumped into action. That very moment, he handed R’ Shmuel money and told him to grab the next train to Warsaw. R’ Shmuel did as he was told and arrived in Warsaw the following morning, the first day of *Shavuos*. The first *Beis Medrash* he came upon was one of *Chasidei Gur*, who were right in the middle of davening *Shacharis*. The people were shocked when they heard R’ Shmuel’s story and how he traveled through the night to get to Warsaw.

Immediately, a few influential *chassidim* of *Gur* ran with R’ Shmuel to the necessary authorities to arrange permits. They signed what needed to be signed, paid what needed to be paid, and wired whatever documents were needed to be wired - all based on the *psak* (ruling) of the *Mishna Berura*. *Boruch Hashem*, it all worked out for the best - and not a minute too soon. R’ Shmuel would later say that he learned through his contacts that had the *Chofetz Chaim* and the *Radin Yeshivah* remained in Minsk for even a small length of time, the authorities would not have allowed them to leave permanently.

As soon as the permits were received and they crossed the border, the *yeshivah* arrived in Baranowitz where they stayed for a few days. In the spring of 1921, the *yeshivah* arrived back in Radin where it remained until World War II.

One year, on the eve of the *Shavuos* holiday, the **Brezhaner Rav, R’ Sholom Mordechai Hakohen Schwadron ZT”L**, visited a high-ranking Austrian military official to request furloughs for the Jewish soldiers who were stationed in the nearby army base, so that they might be able to celebrate *Yom Tov*. The officer was quite indifferent to the Rabbi’s pleading and refused the request, although he was fully aware of the royal decree that excused Jews and allowed them to celebrate their holidays. He offered the pretext that a grand maneuver was to be held specifically on the two days coinciding with the Jewish holiday. The officer maintained that the decree did not include critically important military

ותשקן ערפה לחמותה ורות דבקה בה (מכילת רות א-ד)

The following is taken from a *shiur* that **Sarah Schneirer A”H**, the guardian and mentor of Jewish women, gave to her students. It is recorded in *sefer Eim B’Yisroel*. In it, Sarah Schneirer portrays the strength and steadfastness of a *Bas Yisroel* who is committed to *Torah* and *mitzvos* with her whole being. “An emotional scene takes place at the border of the land of Yehudah, where Naomi tries to take leave of her two daughters-in-law, Ruth and Orpah. Although Orpah agrees to go back to her father’s home, Ruth is a pillar of strength; she “*cleaves to her*” with all her might. She holds onto her mother-in-law and will not change her mind. She tells Naomi that she is fully aware what demands Judaism will make on her. She states that nothing, but absolutely nothing, will stop her from living a pure Jewish life. She is aware that *Yiddishkeit* demands spiritual and moral strength. She recognizes that all *mitzvos* have one and the same purpose: to purify a person, to inspire *kedusha* and to refine one’s *middos*. At the borders of Yehudah, Ruth accepts the holy *Torah*, just as *Am Yisroel* accepted it at *Har Sinai*.

“We see the strength of character that is typical of a *tznuva* (modest person), and lack of character that is commonly found in a *prutza* (immoral person). This is clearly defined with Ruth’s conversion to Judaism in spite of the limitations such a life would cause her, and Orpah’s

CONCEPTS IN AVODAS HALEV

מחשבת הלב

FROM R’ CHAIM YOSEF KOFMAN

ובעני עולה השער וישב שם והנה הנאל עבר אשר דבר בעני ואמר סדרה שבה פה לפני אלמני ויסר וישב ... (מכילת רות ד-א)

The episode in the fourth *perek* of *Megillas Rus*, involving a mystery man known as “*Ploni Almoni*” is truly confounding. Of course, his name was not really “*Ploni Almoni*” since this is not an actual name; it is an indication that his name is not important. Rashi tells us that the word “פלני” in Aramaic means hidden, while “אלמוני” indicates a widower without a name. Furthermore, his name is not written in the *Megillah* because he did not wish to redeem Rus.

This man is seemingly punished for not performing the *mitzvah* of *Yibum* (Levirate Marriage), by having his name left blank. Is it possible that what he did is worse than the many *Reshaim*, wicked and cruel antagonists who, throughout Jewish history, have pained and tortured the Jewish people? And their names are clearly mentioned: Esav, Lavan, Pharaoh, Amalek, Bilaam, Haman the list goes on and on! All bad people - all clearly mentioned by name!

My *machshava* here is as follows: The *Megillah* did not deliberately leave this man’s name out in order to accuse him of wrongdoing or to punish him for a sin. No! This man will forever go down in history as a man with no name because he had a chance to become something - to truly make a name for himself - and instead of rising to the occasion, he “dropped the ball!” He let Rus down, but much more than that, he let himself down! Rather than “stepping up to the plate” and becoming the future progenitor of *Malchus Bais Dovid* - an honor that went to Boaz instead - he turned down the offer and was left to roam the proverbial halls of history, as a nobody, a nothing, a zero, a “*Ploni Almoni*.”

We find this same idea with regard to *Avraham Avinu* and *Efron Hachiti*. When Avraham wished to purchase a plot of land to bury his wife, he negotiated with Efron. Each time the *Torah* records his name, it is spelled “עפרן” except for once, when the sale actually went through and Efron decided to take advantage and overcharge Avraham by 400 silver *shekels*. There it is spelled “עפרן” and Rashi explains: “*It is spelled without a “vav” because he promised much but did not do even a little (he promised it as a gift but took a great deal of money for it), for he took from him large shekels.*” We see that Efron lost a letter in the *Torah* for all eternity because instead of rising to the occasion, he was greedy and undeserving.

It is said that when **R’ Dovid Dryan ZT”L** wished to create a *kolel* in Gateshead, England, he sent out 22 letters to various Rabbis, enticing them to come. Fifteen did not respond, six said no and only one person agreed. That person was **R’ Eliyahu Dessler ZT”L**, who went on to become a *Gadol Hador*, both in Gateshead and in Israel. Instead of passing a good opportunity up, R’ Dessler rose to the occasion, and *Hashem* made his name famous in all of *Klal Yisroel*.